

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми сердце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудні.
Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.
Рукописи авертає ся лише на попереднє застереження. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня авчашні прймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надіславім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Нова краєва позичка.

В прелімінари бюджету на рік 1901. предложенім краєвому соймови в грудні 1900 р., обчислено доходи на 21,282.412 корон, а розходи на 21,256.891 корон, — отже надвизка виносила 25.521 корон.

На сей дохід склали ся головні додатки до податків безпосередних та в знатній сумі, бо в квоті 4,944.000 корон, дохід з краєвих консумційних оплат, в яких містив ся прелімінований долаток до спиритусу.

Понеже, — як відомо — сей закон не перейшов в соймах і доперва тепер ухвалить его державна рада та він має обовязувати від 1. вересня, то наслідком сего в прелімінари наступить знатне зменшенє в доходах. Се уменшенє обчисляє краєвий виділ на 1,931.129 корон, з яких по відтрученю звизки 25.821, виказаної в первінім прелімінари, остає 1,905.308 корон недобору.

Отже краєвий виділ ухвалив, що в теперішних услівях нема иньшої дороги, як лише зятягнути хвиливу позичку найвисше на 4 і пів процент, яку звернуло би ся з біжучих доходів в протягу кількох слідуєчих літ. Краєвий виділ рішив домагати ся від сойму уповажнення до зятягнення позички і то в сумі двох мільонів корон, бо рівночасно буде вставленою у видатки квота 45.000 корон на опроцентованє за час від 1. липня до 31. грудня с. р.

Остаточне зсумованє видатків і доходів краєвого фонду на р. 1901 буде представляти ся, як слідує: Видатки 21,301.591 корон, доходи (з позичкою) 21,351.283 корон, — отже вийде надвизка доходів в квоті 49.692 корон.

Рівночасно ухвалив краєвий виділ внести до сойму справозданє з предложенєм

на уділенє дальшої бюджетової провізорії на місяць липень і серпень з тою самою процентовою стопою, як на перший квартал с. р.

10.000 гімназіялів, 10.000 реалістів і 5.000 промисловців.

Від числа і якости інтелігенції залежить в значній мірі доля народу. Інтелігенцію втворюють школи, тому треба нам о то дбати, щоб ми мали як найбільше шкіл, а в них як найбільше молодіжи.

В народних школах існує примус, а до найвисших шкіл не треба захочувати нікого з тих, хто має до них правний приступ. Для суспільности лишає ся отже обовязок подбати лиш о достаточне число здібної молодіжи в школах середних і відповідне до потреб часу розділенє єї на школи гімназіяльні, реалні, промислові та торговельні.

Одною з причин зубожія Галичини є переповненє (до певного степеня) гімназій, котрі продукують інтелігенцію, що відтак, занявши урядові становища, матеріально нічо або майже нічо не продукує, а рівночасно з тим реалні і промислові школи, хотяй нечисленні, мають мале число учеників взагалі, а Русинів особливо в тих школах так мало, що в деяких класах їх або зовсім нема або лише по двох, трох.

В наслідок сего брак нам техніків і промисловців та куцїв на кождім кроці, а без них нарід не може розвивати ся економічно. Колиж без економічної сили не може нарід розвивати ся культурно, тому вже крайня пора подумати Русинам про основне усунєне запови в нашім розвою і подбати зараз від початку ХХ столітя, щоб ми мали в середних школах таке число молодіжи, яке би відповідало загальному числу населєня нашого краю, та щоб до 2010 року

не було в нас браку інтелігенції на жаднім полі культурнім і промисловім.

Сю цілє осягнемо легко, ели що року вишлемо до школи: 10.000 гімназіялів, 10.000 реалістів і бодай 5.000 промисловців та торговельників. (З кінцем року 1899/900 було в гімназіях Русинів 3.164, в школах реалних 199 (!), з торговельних і промислових шкіл дат після народности не оголошує ся). — Чей годєн руский нарід спромочи ся на 25.000 школярів в середних школах! В таким разі мали би ми за десять літ чверть мільона інтелігенції, то вже чей було би кому попрацювати над нашою долею.

Вишуканєм і висланєм до школи як найбільшого числа здібної молодіжи повинні заняти ся передовсім ті, що з народом найблизше стикають ся, т. є святиченки і учителі, а по часті також читальні. Учителі повинні також подбати, о скілько се в їх силі, щоб молодіж приходила до середних шкіл належито підготовлена, бо в противнім разі мусить значна часть учеників покидати школу серед року, а се дуже знеохочує до школи їх родичів-сєлян.

Щоби-ж учителі знали докладно, які суть вимоги при вступних іспитах до середних шкіл, то подаєм їх так, як они оновіщені в урядових справозданях.

При вступних іспитах до гімназій і шкіл реалних вимагає ся:

1) з науки релігії: відомостей, які ученик може собі придбати в перших чотирох літах обовязкової шкільної науки в 4-класових школах народних.

2) з викладового язика: Плавне та виразне читанє, поясненє річеве прочитаного з поданєм мисли, оповіданє уступу ширшими відступами; знанє частий мови, відміна імен і дієслова; знанє речєня простого, розширеного і розбір складових его частий (що-до згоди підмета з присудком і складні відмінки); поправне написанє диктату з круга понять звисних ученикови і письменна аналіза одного поєдинного речєня з диктату. Ученики мають означити части мови і їх форми, а також части речєня.

Львівська духовна семинарія

в літах 1897—1901.

(Дальше).

Кружок суспільно-економічний: членів 38, сходив 14. Читали: Давидович: «Становище святиченки на народній ниві»; Макаревич: «Про закон ловецький»; Монцібович: «Значінє спілок і стоваришенє в суспільности»; Мариняк: «Право пропіначії»; Сабат: «Мілітаризм»; Тєслюк: «Борба промислу дрібного з промислом фабричним»; Монцібович: «Населєне землі а средства удержаня»; Гумєшюк: «Ізаа чога 48. рік є важним в історії нашого народа»; Лисяк: «Анархізм»; Янович: «Про крамниці».

Кружок літературно-научний: членів 63, сходив 14. Відчити були такі: Кравчук: «Шевченко про свою вітчину і єї перевертнів»; Щуровский: «Мати в творах Шевченка»; Зєлинський: «Огляд українсько-руської літератури в першій половині ХІХ. віку»; М. Лисяк: «Розбір поеми Шевченка «Неофіти»; Флонт: «Огляд творів Стефаніка»; Мацєйович: «На очивидну погібіль і «З улиці» (оригінальні новельки); Фа-

цевич: «Пейзажі з Риму»; Фацієвич: «Характеристика творів А. Мєтльняського»; Плакида: «Шевченко, борець за всєлюдєкї ідеали»; Лятишевский: «Рух жіночий на заході і его вплив в Галичині»; Плякида: «Нові напрями в літературі»; Вербенець: «Граф Лев Толстой і его повість Відродженє»; Зєлинський: «Шевченко а молодіж».

Про славянський кружок буде бесіда деінде; ту лише треба зазначити, що він має тепер членів 21, а сходив відбув 4. На сходинах сего кружка читали: Проць: «Чорногорське письменство»; Проць: «Огляд чєскої літератури»; Вербенець: «Про Словаків».

Секція перекладчиків мала своїх пять сходив, на яких читано прїбки перекладів з чужих мов.

Вкінці згадаю ще про деякі, відомі мені праці питомців, друковані в останних кількох літах: Юрій Кміт печатав: «Ніч, оповіданє» («Буковина» р. 1896. Ч. 121—123.); «Забув ся», образець з галицького життя («Буковина» р. 1900. Ч. 109—110.); «Марта Ш. Тімарова», переклад з Мікєата («Дєло» 1895. або 1896.); «Ворог народа» Ібзєна, переклад («Літ.-наук. Вістник» р. 1899. кн. II. і III. Окрема відбитка вийшла враз зі студією про Ібзєна. З наукових письм напечатав Юр. Кміт: «Гєнрик Ібзєн» — студія. («Літ.-наук.

Вістник» р. 1898. кн. 12.); «Карєнко Карий (Іван Тобилєвич)» — студія. («Літ.-наук. Вістник» р. 1900. кн. VII.); «Епілог Гєнрика Ібзєна» — критичний розбір найновішої драми. («Літ.-наук. Вістник» р. 1900. кн. IX.). «В столітні роковини видав «Енеїди» Котляревського» — відчит («Буковина» р. 1898. Ч. 74—5.); «Тарас Шевченко» — відчит («Руслан» р. 1899. Ч. 80—1.); «1848 рік і львівська руска духовна семинарія» («Записки наук. тов. ім. Шевченка» Т. XI. і окремою відбиткою); «Питомець-агітатор» («Записки», Т. XLІ. Крім сего поміщено в «Записках» кілька рецензій Юр. Кміта на дві студії Гальбана (т. 27. і 34.), на працю Міллєра (т. 29.), Лазарєвського (т. 29. і 30.) та на збірку переписки Мартоса (т. 30.), на Любецький Архів Милоразовича (т. 33.) і «Чтенія лєтописца Нєстора» (том 40.).

Крім Юр. Кміта печатали свої праці богослови: Вол. Куницкий: «Пана Лев ХІІІ а Русини» (фейлєтони «Руслана»); І. Кузів: «Дід» («Дєло» р. 1900. ч. 12 і 14.), «Сорокопудова грушка» («Дєло» р. 1900. ч. 26, 28, 29.), «Драма на сєлі», «Нагула» і «Повірка» («Руслан» 1900. р. і окремими відбитками. Всі повисші твори переклав Кузів зі словїнської мови; Яр. Левіцкий: «Віспа», переклад з чєскої мови («Руслан» р. 1900.) і статії: «Поезії Юр. Федьковича» і «Про робітничє питанє» («Буковина»); П. Поняти-

3) з німецького языка: Плавне і зрозуміле читане, відміна родівника, іменників, прикметників та заміників (особових, присвоюючих, вказуючих, відносних), відміна дієслів помічних і слабих у всіх формах діяльного і страдального рода. Відтак відміна найзвичайніших дієслів сильних, засіб слів відповідний поняттям ученика; правильне писане легкого диктату, котрого зміст подасться ученикам в викладовій мові перед диктуванням.

4) з рахунків: Писане чисел до мільона включно; вправність в чотирох головних діяннях рахункових цілими числами; певність в таблиці множення і знане важливіших метричних мір.

Того самого вимагає від ученика, що здає іспит до приготуваної класи учительської семінарії; від ученика, що здає іспит на перший рік вимагає основнішого знання рускої і польської граматики і більшої вправи, так в слові як і в письмі, з языка німецького. Крім того вимагає ся знання елементарних відомостей з історії, географії і натуральної, котрі повинен ученик присвоїти по скінченню 5-класової школи.

До заводових шкіл промислових, як в Коломиї, Глинявах, Кам'янці, Коссові, Товстем, Станіславові (докладний спис всіх шкіл в Галичині, услівя прийняті до них і всі інші подробиці знаходять ся в Інформаційнім календарі Руского Товариства педагогічного на рік 1901 на стор. 82—92) вимагає ся скінченого 4-го степеня школи у Львові, скінченої 2 класи гімназії або 6 класи шкіл висшого типу.

Всяких близьких пояснень уділить підписаний Виділ.

За Виділа філії Руского Товариства педагогічного в Тернополі:

П. Моснович. Як. Миколаевич.

Д О П И С Ь.

(Приписок до статистики рускої еміграції з Галичини).

ВПреоєсьв. епископ Чехович відбуває тепер канонічну візиту ясельського деканату, положеного в горах здовж залізничної лінії Шавне-Лупків і Лупків-Тісна. В тім деканаті є 23 парохій і одно самостійне сотрудництво. В 7-ох парохіях мають 4 дідичі право патронату, в 3 парохіях громада місцева, в 5 лат. епископ перемиський, в 3 руска перемиська капітула а в 5 парохіях, де є жиди властителями, право патронату спочиває в руках Ординариату. Всіх вірних руских є 26.853. Деканат межить з Угорщиною.

Коли так увага епархіальної влади звернена під сей час особливо на той куток епархії, хочемо при тій нагоді звернути увагу на один обяв, в тім і в деякім ще іншій деканаті на підставі шематизму з року 1901, іменю на еміграцію наших руских парохіян, о скільки єї та дорічна книга в числах виказує. На число 26.863 душ в тім деканаті вказаних, нотує шематизм з тих в Америці: 50 з Вислока вижного, 170

шин; «На переломі столітя» («Руслан» р. 1900), В. Вербенець: «Баштанник» і «Суджений», переклади з російської мови («Руслан» р. 1900); Дан. Бодревич: «Пожар Риму за Нерона», переклад з італійської мови («Руслан» р. 1901); Олекс. Сушко: «Два незвісні переклади Йос. Левицького» («Записки» наук. тов. ім. Шевченка. Т. 42).

Питомці працювали також в редакції «Душпастиря», до котрого крім суспільного огляду виробляли численні переклади та рецензії.

Про руску, духовну семінарію в тім часі писали: І. Кузів: «Короткий погляд на історію Читальні рускої духовної семінарії у Львові» («Діло» р. 1900 і окремою відбиткою); М. Зубрицький: «Читальня в рускій семінарії у Львові від осени 1879 р. до 1883. р.» («Діло» р. 1900, ч. 145—148); Сучасник: «Дальша судба Читальні в рускій духовній семінарії у Львові по році 1882.» («Діло» р. 1900, ч. 161—2); Яр. Левицький: «З життя львівських богословів» («Діло», р. 1900, ч. 277 і р. 1901, ч. 71). (Дальше буде).

з Дальової, 180 з Завадки, 106 з Команчи, 60 з Прилук, 90 з Пулав, 90 з Радошиць, 310 з Смільника (включно з тими, що і на Поділю), 80 з Суровиці, 45 з Явірника, 63 з Яселя, крім сих ще знаходять ся поза границями парохії 66 з Ясинської волі; а 15 поза парохією деінде — разом 1.304 знаходять ся в Америці і 52 в іншій місці. Деканат сей має 11 парохій в сянцім повіті а 1 в повіті львівськім з виселенцями.

II. Сяноцький деканат виказує в Америці 20 душ з Межеброта, 76 з Новосільців, 260 з Одрехової і 100 в Пеліні — разом 456.

III. Короснянський деканат 67 душ з Опарівки (староство Стрижів) і 110 з Ріпника (стар. Коросно) — разом 177 душ.

IV. Дуклянський деканат має 16 парохій і з кожної є виселенці до Америки, а то: 84 з Волі Цекліньскої, 240 з Граба, 120 з Гирова (на зарібку), 103 з Дошниці, над 200 з Зиндранови, 120 з Крамини, 150 з Мішани, 225 з Мисцової (крім того 33 на Угорщині), 145 з Вільхівця, 160 з Перегримки, 102 з Поляни, 105 з Радоцина, 92 з Розстайного, 130 з Тихані, 137 в Тиліви, 228 з парохії Черне (3 села). Дуклянський дек. має 8 парохій в короснянськім, 6 в ясельськім, а 2 горлицькім старостві. Всіх виселенців з дуклянського деканата є 2.312.

V. Біцький деканат має в 12 парохіях 3.164 виселенців до Америки, а то: з Боднарки 120, з Борного 230, з Гладішова 185, зі Ждині 215, з Клямківки 520, (на 1800 душ в цілій парохії) з Кривої 160 душ, з Ліщини 207, з Маластови 395, з Мацини Великої 380, з Новиці 310 в Америці, а 38 з Митровиці в Слявонії, з Рихвальда 156, зі Снятинки 140, з Устя руского 286. Парохії з вказаними виселенцями лежать: 10 в горлицькім, а по 1 в грибівськім і ясельськім старостві.

VI. В мушинськім деканаті є виселенці в Америці: із Войскової 67, з Королеви рускої 100, з Лелюхова 180, з Милика 96, з Мохначки Нижньої 158 (по над подане число душ в парохії) зі Світлиці 200 — разом 801. Парохій з виселенцями в старостві сандецькім 4, а в грибівськім 2.

З тих 6-ти гірських деканатів вказано в шематизмі 8208 виселенців до Америки, а те ще на Поділі, Угрі, Слявонію. По іншій деканатах гірських і долинних нема таких вказів. Дані сї, здаєсь взяті з послідного спису населеня, де вказувано населеня також неприємне. При багатьох парохіях зазначено, що виїшли «на зарібку», отже не виселили ся цілковито з 8 староств: Лїсько 1 парохія, з Сянціцького 15, з Кросна 9, з Стрижова 1, з Яселя 7, Горлиць 12, Грибова 3, Нового Санча 4, — всего 52 парохій дають емігрантів до Америки, о котрих дані статистичні в перемиській шематизмі за рік 1901. суть подані.

Вигляди на жнива.

Про стан засівів в західній Галичині в місяці маю подає «Tygodnik rolniczy» ось-яке справозданє: «Загалом взявши представляють ся засіви у західній Галичині відрадно, багато ліпше, як в сїм часі минулого року. Стан озимих і ярих збіж, як також городовини і травних ростин є в цілости вдоволюючий. Найліпшими показують ся озимий. Перезимованє озимин було добре і весняні приморозки не вирядили великих шкід. Ріпаки хороші і буйні. Пшениця представляє ся дуже добре, ліпше як жито, яке денеде випріло. Однак знатійших перорувань жита не зголошено. Весняні засіви вивали гірше, як озимі. Причини сего належить шукати перше в некорисній погоді з початком весни, частих, цвітневих дощах і в прирівнано сильних поранних приморозках та загално низькій температурі, відтак в недостатку дощу в маю, що дало ся відчутти доскульно в господарстві цілого краю. Теперішній стан засівів представляє ся в сей спосіб, що коли в сих тижнях спадуть обильні дощі, то належить надіятися відрадних вислідів і добрих жнив, а в противнім случаю, коли дальше буде тривати посуха, яка настала вже від кількох тижнів, то ріпникам грозить і в сїм році неурожаї, а особливо другий з ряду великий недостаток соло-

ми і паші, чого вже побоює ся багато ріпників».

Те саме дало би ся сказати і про східну Галичину, о скільки до нас дійшли вістки з ріжних сторін краю. В Перемиській посуха дає дуже відчувати ся. Яре збіжє рідке і мало доводне; озимини красиві. Бракови паші і соломи вже ледви чи і зарадилася б тепер навіть слота; занадто випалили піски підчас сухої весни. В станіславівських околицях і скрізь на Підгір'ю недостаток вогкості не дав ся відчутти так дуже, впрочім від часу до часу перепадали дощі з бурями. Засіви дуже гарні і є вигляди на дуже добрі жнива. В Тернопільськім, на Поділю також засіви гарні, хотій порядки, але люди просять дощу, як найбільшої ласки Божої, бо довшя посуха понесувала би всі гарні надії. Про північну сторону Галичини в Сокальщині не дійшла до нас жадна чутка про теперішній стан засівів.

На Угорщині, після телеграфічного справозданя з днем послідного мая, стан засівів представляє ся ось-як: Погода була підчас послідних десятих днів мая не конче корисною для розвою ростин. Весняна авра була взагалі менше корисною, як минулого року. Стан озимої пшениці є дещо менше відрадним, як минулого року, однак місцями пшениця є гарною і добре розвиненою. Озиме жито розвинуло ся вдоволюючо з виїмкою околиць, де посіяно єго на слабкім ґрунті. На слабкий розвій озимого ячменю жалують ся дуже, хотій засіви в деяких околицях є знаменито розвинені. Для розвою ярого ячменю є конечним гарне веремє. Стан вівса є по части нормальний, в других околицях надіють ся заледви вдоволюючого жнива, також і для вівса є пожаданим дощ. Вигляди на жито і ріпак є взагалі слабкі. Кукувудза потерпіла багато з причини триваючої посухи. Хміль, лен і коноплі є вдоволюючими. Просо, ярини, стручкові рослини потребуєть дощу. Бураки цукрові і пастевні ушкоджують дуже наїкомці. Де упав дощ там стан ростин є вдоволюючим. Винниці і садовина є вдоволюючими.

В Німеччині, як доносить півурядова Norddeutsche Allg. Zeitung стан засівів є невідрадним. Після сего дневника канцлер і презес німецьких міністрів ґр. Більов одержав дуже некорисні справозданя в тім згляді з богато провинцій. ґр. Більов поручив з сїєї причини міністрам, щоби в обсягу своїх департаментів видали відповідні зарядженя для несеня підмоги ріпництву супротив грозячого неурожаю. Після реферату, який канцлерови зложив провідник постійної комісії німецької економічної колеґії, страта, яку понесе ріпництво в Німеччині з причини неурожаю, вивозить: в пшениці 183¼ мільонів марок, в житті 103 мільонів. Отже в обох сих родах збіжя на хліб виділ економічної колеґії обчисляє 286¼ мільонів страти.

З політичного поля.

Канали, які перейшли вже апробату палати послів, найдуть дуже прихильний настрій в палаті панів. Так бодай заповідає справозданє спеціальної комісії палати панів для розсліду каналового предложеня до наради. Справозданє підносить заслуги правительства, що разом з інвестиціями взяло ініціативу в створеню нових услівій розвою держави і піднесеня добробуту через водні дороги. Заміти против каналів підносять лише ріпники побоюючи ся конкуренції чужого збіжя. Однак попри се канали подають ріпникам дешевші средства транспорту можливість визисканя водної сили і наводненя. Коли Австрія не хоче остати ся позаду за Німеччиною і другими культурними державами, мусить спішити ся з будовою каналів. Справозданє заохочує дальше до регуляції рік, а щодо порядку виконаня каналів, більшість комісії висказала бажанє, щоби вперед вибудувано канал Дунай-Одра, а рівночасно підпринято вступні праці для полученя єго з Лабою і Галичиною. Вкінці поручає палаті панів до прийнятя закона про водні дороги.

В Цетинї мав розмову з кн. Никитою Черногорским звисний російський дневникар Амфітеатроф. Кн. Никита висказав свої великі симпатії для короля Сербії, називаючи єго не-

звичайно добрим чоловіком. Мілянови присвятив менше приязну згадку. Приключення з королевою Драгою уважає дуже трагічним. Бідний король! Що до Македонії кн. Никита заявив, що Болгарія в своїй печальності та опії пішла за далеко. Скоро в Росії повстало підозріння болгарско-македонської революції, то без сумніву запобіжить її скоро. Черногора є тепер занятю внутрішніми справами. «Росія є для нас Славян всім, особливо для Черногори, яка уважає себе дитячем Росії і вічно буде їй вдячною. Славянська будучність лежить в Росії».

НОВИНИ.

— **Календар.** В суботу: гр.-кат. Карпа ап.; рим.-кат. Медарда. — В неділю: гр.-кат. Фетрація еп.; рим.-кат. Прима і Феліціяна.

— **Впреосв. митрополит Шептицький** виїхав до Угнева.

— **Жіночий інститут в Коломиї.** — Відозва! — Виділ філії «Руского товариства педагогічного» в Коломиї взяв під розвагу конечну потребу основана руского жіночого інституту в Коломиї, де крім жіночої відділової школи заносити. ся на отворене вже в недалекій будучності жіночої учительської семінарії, і постановив з днем 1. вересня 1901. отворити такийже інститут під своєю управою. Сей намір буде переведений в діло, коли до дня 20. лют. червня (трохи за короткий час — Ред.) зголосить ся відповідне число родичів і опікунів письменно або устно до виділу філії, на імя голови виділу проф. Остапа Макарушка. Ближні усявія подасть ся кожній інтересовній особі в окремих листі. Коломия, дня 5. червня 1901. За Виділ філії. *Остап Макарушка.*

— **Репертуар руско-народного театру в Снятині:** В неділю дня 9. с. м. «Хата за селом» драма з циганського життя після повісті Крашевського. — Ві втроник, дня 11. с. м. «Загублений рай», драматичний образ в 5 діях Тогобочного. Опісля театр переїздить до Коломиї на 3 представлення.

— **Преосв. єпископ Константин Чехович** перервав в останніх днях мая с. р. візитацію парохій: Баниця, Воля Мигова, Щербанівка, Жураче, Солинка, Зубенсько, Лупків, Манів, Ославниця, Радошиці, Смільниц і Вислок нижній. В деяких з тих парохій приходилося єпископови переїжджати вертепистими дорогами, а нераз перейти і пішки. В декотрих парохіях звиджував владика школи, іспитуючи діти з релігії. В Туринську зайшов до сільської крамниці, похвалив крамаря і вручив ему 6 кор., щоби порозумівшиє з тамошнім сьвященником, закупив товарів за ті гроші і розділив їх межі бідних. Всім настоятелям парохій роздав єпископ свої фотографії і образки св. Кирила і Методія, а парохіям малі образки і медаліки.

— **Осторога.** В останніх часах ростуть жалоби до властей проти амстердамських льосових підприємств, які за посередництвом агентів допускають ся обманьств. Агенти находять найбільше легковірних межі найубошим населенням і викупають їм люди на рати, які нераз в двох перевищають вартість льосу. Крім того є льоси в Австрії не дозволено продавати. Дятого перестерігаємо всіх перед агентами фірм: «Holländische Creditbank», «Commerce en Creditbank» (Johannes Lüdecke) і «Internationale Wechsel en Effektenbank» (A. Steenken).

— **3 Київ.** Товариство російско-малоруских артистів під управою п-ї Е. Ратмірової виставило отсі штуки: «Гріх і кара», драма в 5 діях Н. А. Третякова; «Аскольдова могила», опера в 5 д.; «Загублений рай», драма в 5 діях Тогобочного; «Запорожець за Дунаєм», оп. в 3 д. Артемовського; «Кум мірошник», водевіль в 1 д. Дмитренка; «Катерина», опера в 3 д. Арса і «Бувалиця» водевіль в 1 д. Великовского.

— **Славний композитор Падеревський** прибув вчора вечером до Львова. На двірці привітали его промовама президент міста др. Малаховський, президент суду др. Тхоржницький і директор Павліковський, а хор академіків відспівав кантату. Падеревський подякував коротко за величаве прийняття, почім відїхав з двірця до Європейського готеля, де замешкав. Вечером відбула ся в міській театрі генеральна проба «Мапуг» в присутності Падеревського і тревала від 8. год. до 1. по півночі.

— **Борінка жиди і мужика.** Кость Тимофійчук, заможний господар в Малайтинцях на Буковині перед кількома днями запивав ся в корчмі Шимона Сторпера. Щоби піятка ліше йшла, пригравав єще Шимон своїм гостям на скрипці. Підохотивши ся добре, Кость забав доконч з жидом бороти ся. Заліжка була така: Кость давав і реньского а жид бочку пива й до трох разів мов один другого кинути. Розуміє ся, що тверезий Шимон ви-

грав справу, бо різнув Костем так сильно до підлоги, що сей за третім разом ледво підняв ся. Від часу борінки, хорув Кость й упадає на силі та не може пережалувати свого нерозумного учинку. Сею справою заняв ся кіцманський суд.

— **Підозрінє.** У Відні приключила ся недавно така інтересна подія: До одного з високих військових достойників прийшов багатий доставець з просьбою поперти его оферту. Генерал обіцяв, що перегляне справу. Коли доставець вийшов, генерал найшов на столі коверту, а в ній 10.000 зр. Завізвано поліцію, щоби списала протокол з Генералом, який підозрівав доставця о намір перекуштва. Однак комісар поліції крім списання протокола не міг нічого більше зарядити, бо... доставець перед хвилиєю повідомив поліцію, що загубив 10.000 зр.

— **Зі станицявської судової саї.** Нині покінчив ся процес против Литвиновича обжалованого за дефравдацію в товмацкім уряді податковім. Литвиновича засуджено на один рік тяжкої в'язниці і на зворот судових коштів.

— **В кліці.** В марцо с. р. поштовий експедитор Евгений Гаєр здефравдував в черновецькім поштовім уряді 24.000 корон і утік до Румунії разом з телеграфісткою Софією Лукашівною. Нині допосять нам з Черновець, що румунські власти видали обоім черновецькому судови краєвому. Слідство проти них переводить секретар суду др. Ляверштайн.

— **Розрухи.** На ярмарку в Стрілесах нових прийшло оноді до сварки межі жидівкою а селянкою о решту з корони. Счинило си збіговиско і бійка, аж жандарми вдали ся в справу і завели обі ворожі сторони до громадської канцелярії. Коли жандарми відійшли, селяни кинули ся на жидів з палицями, каміннями, товкли шибі, розмітували товари і т. д. Зареквіровано сейчас військо і жандармів. Поки військо прийшло жандармерія зробила лад, ранивши кількох людей багнетами. Староство вислало до Стрілеск комісара Гродзіцького, який цілу ніч переводив доходження і списував протоколи. Шкода в шибих і товарах має виносити около 6.000 корон.

— **3 жіночих кругів.** Румунська літератка, про яку писано в своїм часі як недоспіду наречену наслідника румунського престоло, одержала від французської академії 1000 франків нагороди з фонду ім. Юлія Фавр'а. Нагороду зі згаданого фонду академія признає жінцинам-літераткам за твори змісту морального, або за праці з обсягу літератури, історії або філософії.

В останніх літах еманципаційний рух огорнув фінляндське жіноцтво. Сенат на жаданє «жіночого союзу» признає жінцинам право учащати до висших і низших шкіл агрономічних. Право до висівна університет в Фінляндії жінцини мають вже від давна.

В Норвегії признано жінцинам право пасивного вибору в справах громадських.

— **Реформа середних шкіл в Росії.** Головні засади проєктованої реформи суть такі: Утворений буде лише один тип школи середної. Програма наукова повинна бути однакова так для державних заведень наукових як і для приватних, користаючих із запомогі державної. Приватні заведеня наукові, що не побирають жадних запомог, можуть вести виклади після иншого плану шкільного. Курсе шкіл середних буде семилітній. Язика латинський і англійський мають бути надобовязковими предметами науки. Язык грецький буде викладаний лише в п'ятьох гімназіях, а то в Петербурзі, Москві, Київі, Варшаві і Дорпаті, а наука латинського языка має починати ся аж від четвертої класи.

Опісля намірено завести нові предмети: краєзнавство, законознавство і природознавство. Наука двох перших предметів є лише для тих обовязковою, котрі відказались науки латинського языка. Природознавство має бути обовязковою наукою для всіх середних заведень наукових, ученики будуть могли вступати без іспитів на виділ фізично-математичний. На виділ правничий і лікарський будуть приймаєні лише ті, що побирали науку языка латинського, а на фізйольогічний лише ті, що в гімназіях учились обох языків старинних. Ученики, що не учились в гімназії жадного з тих языків, можуть вступати на виділ правничий, лікарський або фізйольогічний, аж коли здадуть іспит з вимаганих языків старинних. Програми низших клас ріжних середних заведень наукових і промислових будуть так уложені, щоби ученики могли переходити з одного заведеня до другого. Пільги у службі військовій, сполучені з укінченням середного заведеня наукового, порішено розширити. Отсі головні засади проєктованої реформи будуть незабаром розсліджувані окремою комісією в міністерстві просвіти.

— **Спис населеня в Європі** виказав, що в Австрії живе 25,429,102 осіб, на Угорщині 18,840,470, в Німеччині 56,345,014, в Росії (європейській) 106,109,159, в Італії 31,573,581, в Швайцарії 3,327,336, в Франції 38,715,000, в Бельгії 6,744,532, в Голяндії 5,103,533, в Данії 2,256,000, в Швеції 5,062,918, в Норвегії 2,231,395, а в Англії з Ірландією 40,909,925 осіб.

— **Завзятий топельник.** Оподі найдено в Будапешті коло пливальні на Дупаю тіло якогось чоловіка, котрий очевидно постановив був з цілою завзятістю смерть собі зробити. За рід смертя вибрав утоплене, а що, здаєсь, умів плавати, то звязав собі руки шпагатом, так, щоби не міг ними бодай робити темна, які робить звичайно той, хто плаває. Очевидно взяв сам собі руки при помочи зубів, бо шнурок не був добре стягнений, ані узли не зроблені так, якби їх хтось зробив самими руками. Але найцікавіше те, що завзятий топельник обвинув ся довкола через ціле тіло ланцухом довгим на 10 метрів, мабуть в тім цілі, щоби ланцух тягнув его в долину, а опісля і труна не дав воді вилітати на верх. Самоубійники мають концентри. Пайдений топельник належав видко до багатішої класи людей, бо і одіж на нім була з тонкого сукна і найдено при нім 7 ключиків від каси, а один між ними такий, котрого уживає ся до тайного сховку, а котрий роблять при касах грошевих лиш на спеціальне жаданє. Хто був той топельник, доси не знати.

— **Страшний гурган** лютив ся дня 25. м. м. в Індиях східних і знищив немалый кусник краю, що тягне ся на кількадесят квад. миль. В однім місці цілий ліс вирвало з корінєм, а місто Мандалай, столиця провінції Барма, представляє одно велике діло знищення. По бурі доправив ще ліше град і дощ, що пустив ся як з ведра. Не обійшло ся і без жертв в людях, бо згинуло їх до 20.

— **Колі вкривати звірята.** Звірята вкриває ся зимою на то, щоби їх огріти, літом, щоби охоронити від мух. Робочі звірята коли тягнуть, не треба вкривати, але скоро перестануть робити, треба їх вкривати. Коли коні при роботі упріють, то треба їх заким прийдуть до холодійшої стайні, обтерти добре соломою а відтак вкрити дергою, щоби не перестудили ся. Треба дуже уважати на то, щоби упрішого коня не вкривати вогкою дергою, бо тоді може він дуже легко занедужати. Впрочім треба коні при звичаювати до великих змін воздуха, але все таки добре є вкривати коням чи то підчас дощу чи підчас снігу хребет і крижі неперемакаючим полотном.

— **Справедлива заборона.** З Нового Йорку доносять, що власти Сполучених держав видали приказ, аби емігрантів сухітників не впускати до краю.

— **Дрібні вісті.** Рух поїздів межі Станиславовом а Коломєю в наслідок повени Косачівки був в середу перерваний. — Віцепрезидент вишого суду кравого др. Іван Дилевський повернув з візитації окружного суду в Самборі і обняв урядованє. — Париж числять після останнього спису 2,714,068 (+ 177,234 як 1890. року) душ населеня. — Візник Авішеде, який в своїм часі придержав був Люччиного, мордівника бл. п. цесаревої Єлисавети, скинув свою віроломну жену з третього поверха на улицу. Жінцина погибла на місці. — Російський консулат містить ся тепер при ул. Крашевського ч. 5. — У Львові вибухнув страйк токарських челядників, які домагають ся зменшення часу праці з 14 на 11 год денно і підвищення платні 60 кр. о 30%. — Зі слідчої в'язниці в Лежйську утікли три небезпечні злодії, Мекель Злочовер з Черновець, Зеліг Шрам зі Стрия і Марко Лізак з Ярослава.

Телеграми.

Відень, 7. червня. Командант бурекий А. Девет, сестрінець славного Християна і капітан штабу Валентін виголосили тут вчора в музичній сали відчит про англо-трансальську війну. По відчиті численна публіка ухвалила резолюцію, взиваючу англійський парламент, щоби згодив ся на пропозицію полуднево-африканських республік в справі усмирення війни в дорозі роз'ємного суду.

Лондон, 7. червня. Standard доносить з Шангаю: Росіяни урядили в Манджурії 4 власні адміністраційні осередки в містах, Кірін, Мукден, Кінчу і Харбен. На чолі кожної з тих властей стоїть російський генерал. Населенє повідомлено, що сей устрій є постійний.

Пекінг, 7. червня. При пожежі в т. з. заказнім місті в Пекіні згоріло багато будинків, а між ними цесарський архів і бібліотека погоріли до тла.

Берлін, 7. червня. До бюра Вольфа телеграфується з Тієнтсеіна: Гр. Вальдерзе відплинув дня 4. с. м. на помості парівця «Герта» з Таку до Кобе.

Берлін, 7. червня. З Тієнтсеіна доносять, що на улиці в Таку повстала завзята бійка між во-якими союзних держав. Причиною була сварка в якимсь шинку. В бійці хвачено за ручне

стрільне оружє. Згнуло 2 Французів, а 4 Французи, 3 Німці і 4 Англичани віднесли рани. До сеї події не прикладають жадного політичного значіння.

Лондон, 7. червня. Яместовн піддало ся бурській команді Круцінгера.

Преторія, 7. червня. Бюро Райтера доносить: Відділ Бурів в силі 400 людей напало 250 Англичан і нобили Бурів та відобрали їм великі припаси живности. Бурів увало 37 а Англичани мали 3 убитих і 15 ранних.

Лекційна комісія

студентів філософичного виділу львівського університета, яка остає під зверхним проводом проф. Твардовского, поручає здібних інструкторів і домових учителів. — Усні зголошення приймають члени комісії щоденно (навіть в неділі і свята) на університеті (І п. Сала VIII) межі 12—1. год. — Адреса: Лекційна комісія студентів філософичного виділу, Львів, Університет.

COLOSSEUM Ernesta Thorna,

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна

Програма від 1. червня до 16. червня 1901.

При співучасті військової музики 24. п. п.

1) The Nesadsons, музикальні парискі каміняри. 2) The A. Paolis, ексцентричні акробати в пудлом Каро. 3) L' Effer, знаменитий комік французский. 4) Trio de Fidardy, коміки, акробати і фантасти. 5) Kiss і Sarwaschi (3 пані і 2 пани) малярські сьпиви і народні танці. 6) Abs-Asello і Miss Catharina, сьвітоті гімнастичні продукції. 7) Орхестра, 8) Herga, жонглер, 9) Schaefer, дуєтистки. 10) International asta Trio, наслідувачі давонів і сьпіваки серенад.

Що дня о 8. год. вечером велике представленє. В неділю і свята два представленя. Що пятниці High Life представленє. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

З ЖИВОГО І МЕРТВОГО

новелі

Евгена Мандичевского

Дістати можна в руских книгарнях і у автора

площа Академічна ч. 4. П. поверх, по ціні 1 кор. за брошурований і 1 к. 30 сот. за оправлений примірник.

Дешевим і гарним дарунком

при всяких нагодах,

яко гарна прикраса комнат

Картини: Верещагіна, Шевченко в домовині і Сластьона, Шевченкова могила.

Можна дістати через адміністрацію „Руслана“ з пересилкою за 1 кор. 60 сот.

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“).

одиноке руске товариство асекураційне, обезпечає будинки і всі предмети движими против огневих шнід.

„Дністер“ припоручил Преосянщ. Ординарию Всєч. Духовенству і вірним всім трєх Епархій.

Фонди гаранційні „Дністра“ з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540 кор. 11 сот.	равом 520.406 кор. 65. сот.
Резерва преміі	171.942 „ — „	
Резерва спеціальна	6.000 „ — „	
Фонд емеритальний	30.924 „ 54 „	

Тарифи „Дністра“ умірковані. Надвизка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту в преміі.

„Дністер“ виплатив до 31. грудня 1900. відшкодовань 2,120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безпроблемно в присутності Делегата і 2 членів.

Поліси „Дністра“ приймають при позичках гіпотечних: Банк краєвий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Сялтині, Городенці, Терєбовлі, Заліщиках, Городку і Богородчанах.

НА ЖИТЕ треба обезпечитись тільки через „Дністер“ в Товаристві взаїмн. обезпеч. в Кракові; з таких обезпечень через „Дністер“ іде часть провізії на рускі публичні добродійні цілі; поліси і квіти видає Краківске Товариство рускі.

„Дністер“ пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрестностях, де ще нема близько агенцій „Дністра“. Агенти заробили вже 274.984 кор. провізії.

Зголошеня о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції „Дністра“

Віа огню обезпечайте ся тільки в „Дністрі“.

На житє обезпечайте ся тільки через „Дністер“.

Сезон від 1. червня до кінця вересня

В Микуличині

над трема Прутами

отвирас заряд

„Народної Гостинниці“

зі Львова

◆ готель і реставрацію ◆

в вїллі о. Галайчука.

Заряд приймає купелевих гостей на цілий сезон мешканє, також з цілим удержанєм. Сезонові домівки в готелі під власним зарядом по 2—3 покої по дуже умірених цінах. Можна винаймаєти і на місяці. Кухня і пивниця у власнім заряді, окрема читальня для гостей, купелі в Пруті о 200 кроків від готелю, прогульки петомлячі задля догідного положеня місцеаости, а залізнична станція о 150 кроків від готелю.

Зголошеня приймає п. Микола Залчківский у Львові (ул. Сербска ч. 17) до 1. мая, а опісля в Микуличині.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
	6:10	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня		1:55	6:25	до Станиславова, Підвисокого, Потуптор	
	6:20	з Чернівців (Іцкан, Галац), Гусятина		2:08	6:30	до Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний	
	6:46	з Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. вк.			6:43	„ „ „ „ дв. Підзамче	
	7:45	з Янова			6:35	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		8:30	8:40	до Кракова (Відня, Варшави), Берліна	
	8:00	на дв. головний		2:55	9:00	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)	
	8:10	з Лавочного (Пешту) Калуша, Сянока			9:15	до Янова	
	8:15	з Сокал, Рави рускої			9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підв.	
1:35	8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берліна			9:42	„ „ „ „ дв. гол.	
	11:45	з Ряшова, Любачова, Самбора		2:40	10:20	до Сокал, Белзця, Рави рускої і Любачова	
	11:55	зі Станиславова (Кересмеає, Потуптор)			10:25	до Чернівців	
	12:55	з Янова			1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята	
	1:10	зі Скольного, Калуша, Хирова а з Лавочного			2:15	до Брухович від 16. мая до 16. вересня в неділі і свята	
	3:14	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)			3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
	4:40	зі Самбора, Борислава, Стрия			3:15	до Янова щоденно від 16. мая до 30. вер.	
2:20	5:11	з Підволочиск (Київ) Бродів на дв. Підв.			3:26	до Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.	
2:35	5:35	„ „ „ „ на дв. голов.			3:30	до Ряшева, Хирова, Любачова	
	5:50	з Кракова		НІЧ			
1:45	5:40	з Чернівців, Іцкан					
	6:00	з Сокал, Белзця і Любачова		12:45	6:10	до Станиславова	
НІЧ				12:45	6:20	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	
					6:30	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні 6. а від 16. вер. до 30. цвіт. 1902 щоденно	
	7:36	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)			6:35	до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова	
	8:50	з Брухович від 16. мая до 15. вересня шод.			7:10	до Тернополя, Бродів дворець головний	
	9:41	з Янова від 1. мая до 15. вер. щоденно			7:32	дворець Підзамче	
	9:20	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)			7:25	до Сокал і Рави рускої	
8:40	9:50	з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова			7:52	до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)	
2:31	9:40	з Чернівців, Букарешту,			9:30	до Янова від 1. мая до 15. вересня	
12:15	10:20	з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша		2:51	10:30	до Чернівців і Іцкан	
	10:20	з Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Підв.			11:00	до Кракова, Відня, Варшави	
	10:02	на дв. голов.			11:10	до Підволочиск, Бродів дв. голов.	
	8:12	з Підволочиск Кошичинець на дв. Підзамче			11:32	„ „ „ „ дв. Підв.	
	8:35	„ „ „ „ на дворець головний			4:15	до Кракова, Відня, Берліна, Самбора	
					4:45	до Брухович від 16. мая до 15. вер. шод.	

ЗАМІТКА: Пера нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский риванить ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівского. — В місті выдають білети їади; Звичайні білети агенція часописей Ст. І. Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білети звычайні і всікі инші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їади і т. п. бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красних ч. 5. в подвірю, сходи П., двері ч. 52.) в урлодгих годинах (8—3 а в свята 9—12).

За певну і добру льокацію поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронові
- 5% листи гіпотечні преміювані
- 4% листи товариства кредитового земского
- 4 1/2% листи Банку краєвого
- 5% облігації Банку красового
- 4% позичку краєву
- 4% облігації пропінацийні
- і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнійшій курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного